

СУЧАСНІ ТРЕНДИ СТРАХУВАННЯ АГРОРИЗИКІВ В УКРАЇНІ

АЧИМОВИЧ Драшко Томіславович

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри кібербезпеки та соціальних наук,

Інститут банківських технологій та бізнесу

ДВНЗ «Університет банківської справи»,

Президент ТОВ «Еулайф Грун», Швейцарія

e-mail: drashkotacimovic@gmail.com

НАГАЙЧУК Неля Григорівна

кандидат економічних наук, доцент

декан факультету управління та права

Черкаського навчально-наукового інституту

ДВНЗ «Університет банківської справи»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2014-3151>

e-mail: nagaichuk_n@ukr.net

Анотація. Систематизовано підходи до розуміння суті агрострахування та класифікації ризиків агровиробників. Проведено огляд сучасного стану ринку агрострахування в Україні. Здійснено аналіз страхування ризиків агровиробників у розрізі бізнес-процесів основної діяльності страховиків. Ідентифіковано чинники, що гальмують формування ефективної системи страхового захисту виробників агропродукції. Окреслено перспективні напрями організації страхового менеджменту ризиків агросфери.

Ключові слова: агрострахування, ризики агровиробництва, страхові продукти агровиробництва, страхові премії, страховий тариф, страхова сума, страхове відшкодування.

Агрострахування – це особливий вид майнового страхування, в рамках якого сільськогосподарські товаровиробники (підприємства та громадяни), які виступають в ролі страхувальників, шляхом придбання страхового полісу у страховика забезпечують собі захист від специфічних галузевих ризиків (втрати (загибелі) врожаю, сільськогосподарських культур, посадок багаторічних насаджень – в рослинництві, сільськогосподарських тварин – в тваринництві), що характе-

ризуються надзвичайно низьким рівнем прогнозованості і носять катастрофічний характер.

В цілому на ринку страхування агроризиків визначилися страхові компанії, що є лідерами як в частині зібраних страхових премій, так і здійснених страхових відшкодувань. Пропоновані страхові продукти здатні задовольнити потребу агровиробників у страховому захисті і, водночас, забезпечити комерційну привабливість для вітчизняних страховиків.

Виявлено причини зниження привабливості агрострахування, а саме: недосконалість законодавчої бази страхування ризиків сільськогосподарського виробництва; недостатній рівень платоспроможності агровиробників та їх залежність від залучених (позикових коштів), що стримує попит на продукти агрострахування; відсутність ефективної підтримки держави агровиробників у частині компенсації частини сплачених страхових премій; не сформованість статистичної бази, необхідної для розрахунку ставок страхових тарифів в розрізі територій; недосконалість переліку страхових агроризиків, що унеможлиблює оптимальність та доступність страхового захисту; складність проце-

дури доведення агровиробником факту дотримання ним агротехнічних умов.

Напрямами удосконалення існуючої практики надання послуг з агрострахування важаємо застосування принципу добропорядності, що передбачає впровадження зрозумілих (однозначних) правил страхування сільськогосподарських ризиків, недопущення маніпулювання умовами укладених договорів страхування, унеможливлення цінового диспаритету (завищення страхових тарифів), необґрунтованих занижень сум та відмов у виплаті страхових відшкодувань тощо з метою підвищення довіри агровиробників до страхових компаній.

Список використаної літератури

1. Кравчук О. В. Становлення аграрного страхування: світовий та вітчизняний досвід. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Фінанси і кредит». 2011. № 2. С. 85-91.
2. Лобова О.М. Теоретичні основи сільськогосподарського страхування. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2011. № 126. С. 58–61.
3. Матвієнко Г. А. Управління страховими ризиками при вирощуванні культур в сільськогосподарських підприємствах : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Дніпропетровськ. 2009. 22 с.
4. Навроцький С.А. Формування перспективної моделі страхового захисту сільського господарства України. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. 2014. Випуск 1(1). С. 149–155.
5. Краківський Ю. С. Особливості системи страхових послуг для суб'єктів аграрної сфери. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2013. Т. 18. Вип. 3(2). С. 54-56.

6. Самойлик Ю. В. Агрострахування як інструмент управління ризиками в сільському господарстві. Таврійський державний агротехнологічний університет. 2012. №18. С. 345-354.
7. Остапенко О. М. Цілеспрямованість категорії «сільськогосподарське страхування». Modern problems and ways of their solution in science, transport, production and education. 2012. №29. URL: <https://www.sworld.com.ua/konfer29/826.pdf>.
8. Водяненко М.И. Классификация рисков агрострахования. Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета. 2018. №5(74). С. 145-150.
9. Державний реєстр фінансових установ. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Derzhavnyi-reiestr-finansovykh-ustanov.html>.
10. Ринок агрострахування України у 2018-му андеррайтинговому році. Аналітичне дослідження. URL: [https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/ управління%20фінансів/Страхування/%20агрострахування%20%20у%202018.pdf](https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/управління%20фінансів/Страхування/%20агрострахування%20%20у%202018.pdf).
11. Офіційний обмінний курс долара США до гривні на кінець жовтня місяця кожного року. URL: <https://bank.gov.ua>.
12. Ринок агрострахування України у 2017-му андеррайтинговому році. Аналітичне дослідження Проект «Розвиток фінансування аграрного сектору в Європі та Центральній Азії», Міжнародна фінансова корпорація (IFC, Група Світового банку), у співпраці з Міністерством аграрної політики та продовольства України. URL: <https://forinsurer.com/files/file00624.pdf>.